

Warszawa, 3 stycznia 2022 r.

DSO.ZAN.161.8.2022.JP

Dotyczy: reparacji wojennych

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na wystąpienia przekazywane do Departamentu Spraw Obywatelskich dotyczące reparacji wojennych poniżej przedstawiam następujące wyjaśnienia:

Polski rząd od lat konsekwentnie pokazuje na arenie międzynarodowej prawdziwe oblicze II wojny światowej. Polska jasno wskazuje III Rzeszę Niemiecką i Związek Radziecki jako państwa, które dokonały zbrojnej agresji na Rzeczpospolitą, wywołując tragiczną w skutkach wojnę. Najwyższymi priorytetami Polski są dzisiaj prawda historyczna i walka z wszelkimi przejawami narracji, która wprowadza międzynarodową opinię publiczną w błąd co do przyczyn, przebiegu i skutków II wojny światowej.

Uzyskanie rekompensat finansowych za straty i szkody spowodowane działaniami wojennymi to proces niezwykle skomplikowany, dlatego podejmowane przez rząd prace mają charakter wielopłaszczyznowy. Kwestia reparacji w relacjach polsko-niemieckich stanowi element rozmów bilateralnych na szczeblu administracji rządowej, w tym w relacjach dyplomatycznych. Mając na względzie współpracę obu państw w Unii Europejskiej i łączące je partnerstwo, dyplomacja polska będzie podejmowała działania mające na celu wypracowanie rozwiązania zgodnego z oczekiwaniami społeczeństwa polskiego, a przede wszystkim sprawiedliwego pod względem moralnym i historycznym.

Rozpoczęcie skutecznego procesu uzyskania rekompensat finansowych wymaga w pierwszej kolejności oszacowania strat, jakie poniosła Rzeczpospolita oraz inne państwa naszego regionu, które były ofiarami agresji i wyniszczającej okupacji III

Rzeszy i ZSRR. Do tej pory, pomimo wysiłku wielu historyków oraz instytucji, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, nie przeprowadzono kompleksowych i zakrojonych na szeroką skalę badań nad stratami i ich długofalowymi skutkami.

Ważnym dokumentem w tym kontekście, będzie *Raport Końcowy Parlamentarnego Zespołu ds. oszacowania wysokości odszkodowań należnych Polsce od Niemiec za szkody wyrządzone w trakcie II wojny światowej*. Będzie zawierał materiał dowodowy dotyczący szkód poniesionych przez obywateli polskich w wyniku zdarzeń związanych z II wojną światową.

Prezes Rady Ministrów, widząc potrzebę stworzenia ram instytucjonalnych do prowadzenia systematycznych analiz prawnych, ekonomicznych, psychologicznych, społecznych i politycznych skutków II wojny światowej, z dniem 5 grudnia 2021 r. powołał do życia Instytut Strat Wojennych im. Jana Karskiego.

Do zadań Instytutu należeć będzie m.in. inicjowanie oraz prowadzenie badań naukowych zmierzających do kompleksowego ustalenia i opisanie skutków II wojny światowej dla Rzeczypospolitej Polskiej, a także dla Europy Środkowo-Wschodniej, inicjowanie współpracy międzynarodowej w zakresie prowadzenia badań i upowszechniania wiedzy na temat totalitarnego charakteru nazizmu i komunizmu. Podstawowym celem Instytutu Strat Wojennych będzie także opracowanie spójnej metodologii badań strat wojennych, która pozwoli rozpocząć racjonalną debatę na arenie międzynarodowej w tym przedmiocie.

Raport oraz wyniki prac Instytutu Strat Wojennych im. Jana Karskiego pozwolą na przeprowadzenie dyskusji wewnętrznej w Polsce i podjęcie decyzji co do dalszych działań w zakresie problematyki reparacyjnej, także na płaszczyźnie międzynarodowej.

Z poważaniem
Kacper Halski
Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

